

УДК 378.014

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/79-1-45>

Світлана МУСІЙЧУК,

orcid.org/0009-0000-8147-5566

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
Національного університету харчових технологій
(Київ, Україна) svetlana.museichuk@gmail.com*

Неля ЗУЄНКО,

orcid.org/0000-0003-4988-0021

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземної філології і перекладу
Національного університету біоресурсів і природокористування України
(Київ, Україна) znelja@gmail.com*

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ (ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА)

Стаття присвячена дослідженню педагогічних умов формування іншомовних комунікативних компетентностей здобувачів закладів вищої освіти, зокрема Національного університету харчових технологій та Національного університету біоресурсів і природокористування України у процесі викладання дисципліни «Друга іноземна мова» (німецька та французька). Зазначено, що сприятливі педагогічні умови є запорукою успішного впровадження інновацій у викладання іноземних мов (німецької та французької). Це передбачає використання інтерактивних методів навчання, забезпечення доступу до сучасних інформаційних технологій та створення можливостей для самостійної роботи здобувачів. Підтримка з боку керівництва, методична підготовка викладачів та забезпечення необхідних ресурсів є невід'ємними компонентами такого освітнього середовища. У статті авторами охарактеризовано педагогічні умови, спрямовані на оптимізацію та підвищення якості освіти здобувачів сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).

Автори дослідження зазначають, що володіння іноземною мовою у сучасному глобалізованому світі є не просто перевагою, а необхідною умовою успішної професійної діяльності. Знання іноземної мови відкриває безмежні можливості для доступу до міжнародних знань, ресурсів та досвіду. Фахівці, які володіють іноземною мовою, можуть ефективно співпрацювати з колегами з різних країн, брати участь у міжнародних проєктах та наукових дослідженнях, що сприяє їхньому професійному зростанню та розвитку.

У процесі дослідження встановлено, що першою педагогічною умовою формування іншомовних комунікативних компетентностей є наявність сучасних інформаційних технологій, доступ до інтернету, використання інтерактивних платформ та мультимедійних ресурсів. Другою педагогічною умовою є постійна професійна підготовка викладачів. Третьою педагогічною умовою є наявність чітко структурованої системи інформаційно-освітнього середовища як суб'єкта освітньої взаємодії. Четвертою педагогічною умовою формування іншомовних комунікативних компетентностей є цілеспрямована підготовка майбутніх фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) до вільного використання цифрових засобів.

Ключові слова: освітній процес, здобувачі освіти, компетентності, педагогічні умови, ІКТ, цифровізація.

Svitlana MUSICHUK,
 orcid.org/0009-0000-8147-5566
 Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor,
 Associate Professor at the Department of Foreign Languages for Professional Purposes
 National University of Food Technologies
 (Kyiv, Ukraine) svetlana.museichuk@gmail.com

Nelia ZUENKO,
 orcid.org/0000-0003-4988-0021
 Ph. D in Pedagogics, Associate Professor,
 Associate Professor at the Department of Foreign Philology and Translation
 National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
 (Kyiv, Ukraine) znelja@gmail.com

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCIES OF STUDENTS IN THE SERVICE SECTOR (HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS)

The article is devoted to the study of pedagogical conditions for the formation of foreign language communicative competencies of students of higher education institutions, in particular, the National University of Food Technologies and the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine in the process of teaching the discipline "Second Foreign Language" (German and French). It is noted that favorable pedagogical conditions are the key to the successful implementation of innovations in teaching foreign languages (German and French). This involves the use of interactive teaching methods, providing access to modern information technologies and creating opportunities for independent work of students. Support from management, methodological training of teachers and provision of necessary resources are integral components of such an educational environment. In the article, the authors describe the pedagogical conditions aimed at optimizing and improving the quality of education of students in the service sector (hotel and restaurant business).

The authors of the study note that foreign language proficiency in today's globalized world is not just an advantage, but a prerequisite for successful professional activity. Knowledge of a foreign language opens up unlimited opportunities for access to international knowledge, resources and experience. Professionals who speak a foreign language can effectively collaborate with colleagues from different countries, participate in international projects and research, which contributes to their professional growth and development.

The study found that the first pedagogical condition for the formation of foreign language communicative competencies is the availability of modern information technologies, access to the Internet, and the use of interactive platforms and multimedia resources. The second pedagogical condition is continuous professional training of teachers. The third pedagogical condition is the availability of a clearly structured system of information and educational environment as a subject of educational interaction. The fourth pedagogical condition for the formation of foreign language communicative competencies is the targeted training of future service professionals (hotel and restaurant business) for the free use of digital tools.

Key words: *educational process, students, competencies, pedagogical conditions, ICT, digitalization.*

Актуальність. У контексті глобалізації та розвитку інформаційних технологій, знання іноземної мови стає необхідною умовою для успішної професійної діяльності у різних сферах. Цифрова трансформація освіти робить навчання більш індивідуальним та ефективним, сприяючи підготовці висококваліфікованих фахівців, які відповідають сучасним вимогам ринку праці. У статті досліджується вплив іноземної мови на підготовку фахівців та вивчаються педагогічні умови, необхідні для ефективного розвитку іншомовних комунікативних компетенцій майбутніх фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа). Традиційні підходи у викладанні іноземної мови, такі як викладання граматики та вивчення лексики, завжди вважалися надійною основою для формування основних лінгвістичних

знань. Однак для розвитку іншомовних комунікативних компетенцій варто враховувати додаткові аспекти, зокрема використання інтерактивних методів, таких як рольові ігри, дискусії, групові проекти та ситуаційні завдання, використання автентичних матеріалів, таких як статті, відео, подкасти, регулярні практичні заняття з аудіювання та усного мовлення, що включають спілкування з носіями мови або взаємодію у мовному середовищі, допомагають здобувачам розвивати свої комунікативні навички на практиці.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Аналіз педагогічних умов дозволяє визначити найефективніші стратегії навчання, що сприяють успішній підготовці майбутніх фахівців. Зокрема можна відзначити науковців, які вивчали формування педагогічних умов, їх вплив на освітній

процес: О. Спіріна, Л. Сергееву, Н. Морзе, В. Креміна, А. Квятковську, Л. Карташову, Г. Падалка та ін. Питання «іншомовної компетентності» та «комунікативної компетентності» розглядали Л. Башманівська, І. Ставицька, С. Галецький, Р. Кравець, В. Імбер, В. Редько, А. Білоцерковець, О. Дігтяр, М. Кенели і М. Свейна та ін. Як зазначає Л. Башманівська «сучасна методика навчання іноземної мови розглядає комунікативну компетентність як здатність іншомовного спілкування, що передбачає формування в здобувачів ЗВО, окрім говоріння, читання та письма, навичок аудіювання. Комунікативна компетентність є здатністю до усної та письмової комунікації з представниками інших культур, а також умінням правильно поводитись у різних мовленнєвих ситуаціях» (Башманівська, 2024).

Методи дослідження. У рамках проведеного дослідження було застосовано комплексний підхід, що передбачав використання таких методів наукового пізнання:

- Аналіз науково-методичної літератури: систематизовано теоретичні основи розвитку іншомовних комунікативних компетентностей, виокремлено ключові поняття та підходи.

- Узагальнення власного педагогічного досвіду: проаналізовано результати власної педагогічної діяльності, виявлено закономірності та тенденції у формуванні іншомовних комунікативних компетентностей у здобувачів вищої освіти.

- Інтерпретація результатів дослідження: проведено глибокий аналіз отриманих даних.

Результати дослідження та їх обговорення. Швидкі зміни в суспільстві диктують необхідність пошуку нових педагогічних рішень. У сучасному інформаційному суспільстві, де технології розвиваються з неймовірною швидкістю, випускники закладів вищої освіти повинні володіти не лише теоретичними знаннями, а й практичними цифровими компетенціями. Саме ці навички дозволяють їм успішно адаптуватися до постійно мінливих вимог ринку праці та стати затребуваними фахівцями у різних сферах діяльності. Інтеграція України до європейського співтовариства створює нові можливості для співпраці з іноземними партнерами. У цьому контексті володіння іноземною мовою стає ключовим фактором для ефективної комунікації, налагодження ділових відносин та реалізації спільних проєктів. Знання іноземної мови відкриває двері до міжнародних ринків праці та сприяє розвитку міжнародної співпраці в різних сферах. Для того, щоб підготувати фахівців, які зможуть успішно працювати в динамічному світі, як відмічають українські та іноземні дослід-

ники, необхідно провести радикальну реформу системи вищої освіти, яка дозволить зробити її більш гнучкою, інноваційною та орієнтованою на потреби здобувачів та суспільства в цілому. Європейська довідкова рамка ключових компетентностей для навчання впродовж життя справді є фундаментальним документом, який визначає напрямки розвитку освіти в Європі. У цьому документі наголошується, що навчання мовам та здатність спілкуватися кількома мовами залишається однією з найважливіших компетенцій для навчання протягом усього життя. Це підкреслює необхідність покращення розвитку мовних навичок і важливість вивчення мов у суспільствах, де співіснують різні мови. Проаналізувавши ряд наукових досліджень, можна відзначити наступні шляхи вирішення вищезазначеної проблеми:

- Гнучкість навчальних програм. Сучасні освітні програми повинні адаптуватися до швидко мінливих вимог ринку праці, дозволяючи здобувачам обирати міждисциплінарні курси, комбінувати різні напрямки та формувати індивідуальні траєкторії навчання (Кохан, 2024).

- Використання інноваційних методів навчання. Використання технологій, таких як віртуальна реальність, штучний інтелект, онлайн-курси, програми симуляції, мобільні додатки та інші цифрові інструменти, дозволять зробити навчання більш інтерактивним і наближеним до реальних професійних ситуацій (Кібенко, 2023).

- Орієнтація на практичні навички здобувачів освіти. Збільшення кількості практичних занять, стажувань та проєктної діяльності допоможе здобувачам розвивати реальні навички, необхідні для успішної роботи в різних галузях.

- Міжнародна співпраця. Активна участь у міжнародних освітніх та наукових проєктах сприятиме глобалізації знань, розширенню академічної мобільності та підвищенню конкурентоспроможності випускників на світовому ринку (Ставицька, 2013).

- Розвиток критичного мислення. Освітні програми повинні сприяти розвитку у здобувачів здатності до самостійного мислення, критичної оцінки інформації та інноваційних рішень.

- Перегляд мети та результатів освіти. Чітке формулювання компетенцій, які мають здобути майбутні фахівці у процесі вивчення іноземної мови.

- Впровадження компетентнісного підходу при вивченні іноземної мови. Акцент на формуванні у здобувачів не лише теоретичних знань, але й практичних навичок та вмінь, необхідних для успішної професійної діяльності (Сверидюк, 2024).

Узагальнюючи вищезазначене, варто відмітити, що створення оптимальних педагогічних умов є ключовим фактором успішного викладання іноземних мов та розвитку іншомовних комунікативних компетентностей у майбутніх фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа). Глибокий аналіз наукових праць та практичного досвіду підтверджує актуальність дослідження педагогічних умов як ключового фактору, що впливає на ефективність освітнього процесу та є стимулом для особистісного зростання здобувачів освіти. Педагогічні умови, за визначенням С. Будака, є зовнішніми факторами, які, впливаючи на організацію освітнього процесу, сприяють внутрішнім змінам у особистості здобувача. Таким чином, «педагогічні умови можна розглядати як своєрідний каталізатор розвитку, який актуалізує потенціал кожного студента» (Будак, 2008).

Наукова цінність дослідження О. Чорної полягає в тому, що вона пропонує конкретні практичні рекомендації щодо формування іншомовної комунікативної компетентності. Зокрема, дослідниця підкреслює важливість створення мотиваційного середовища у процесі навчання, підкреслює важливість використання інноваційних технологій та методів навчання та пропонує застосування різноманітних завдань, що стимулюють розвиток усіх компонентів комунікативної компетентності (Чорна, 2013).

У своєму дослідженні Л. Башманівська, І. Башманівська, О. Кучерук, О. Юрчук, В. Башманівський пропонують актуальний погляд на методику викладання іноземних мов з метою підвищення компетентностей, зокрема через аудіювання. Автори акцентують увагу на розвиток не лише мовленнєвої, а й міжкультурної

та соціокультурної компетентностей здобувачів. Для досягнення цієї мети вони пропонують використовувати широкий спектр інтерактивних інструментів, таких як: комп'ютерні програми, автентичні та навчальні Інтернет-ресурси, блоги та вікі-платформи. Ці інструменти мають ряд переваг: вони забезпечують багаторівневий доступ до інформації, різноманітність жанрів, використання мультимедійних матеріалів та можливість організації як синхронного, так і асинхронного спілкування (Башманівська, 2024).

Варто відзначити, що інтерактивні платформи електронного навчання, такі як Quizlet, Prezi чи Kahoot, пропонують унікальні можливості для розвитку навичок ІКК. Завдяки їм здобувачі можуть не лише самостійно прослуховувати аудіозаписи, працювати над лексичним матеріалом, активно взаємодіяти, обговорюючи зміст з викладачами та однокурсниками. Виконання різноманітних завдань під час прослуховування робить процес навчання більш цікавим та ефективним. Сучасні мобільні додатки, такі як Duolingo та Babbel, пропонують широкий спектр інтерактивних вправ на основі аудіозаписів. Ці додатки дозволяють не лише слухати вимову слів та фраз, але й виконувати різноманітні завдання, спрямовані на розвиток навичок аудіювання (рис. 1–3).

Для з'ясування ефективних педагогічних умов формування іншомовної комунікативної компетентності, у межах дослідження нами проаналізовано навчальні програми, навчальні плани, робочі навчальні програми з дисципліни «Друга іноземна мова» (німецька та французька).

Відповідно до робочих навчальних програм з дисципліни «Друга іноземна мова» (німецька та французька), яку здобувачі вивчають у 2–6 семе-

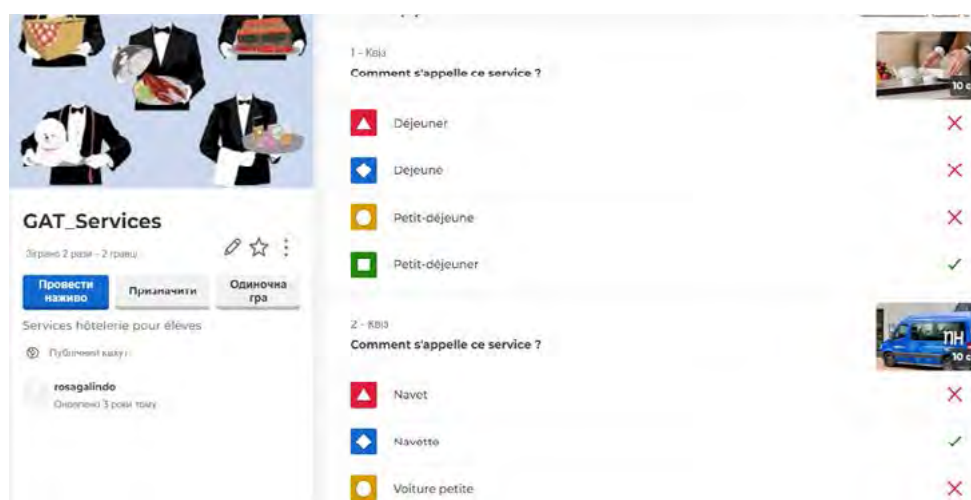

Рис. 1. Приклад контролю лексики з теми за допомогою відеоігор інтерактивної платформи «Kahoot!»

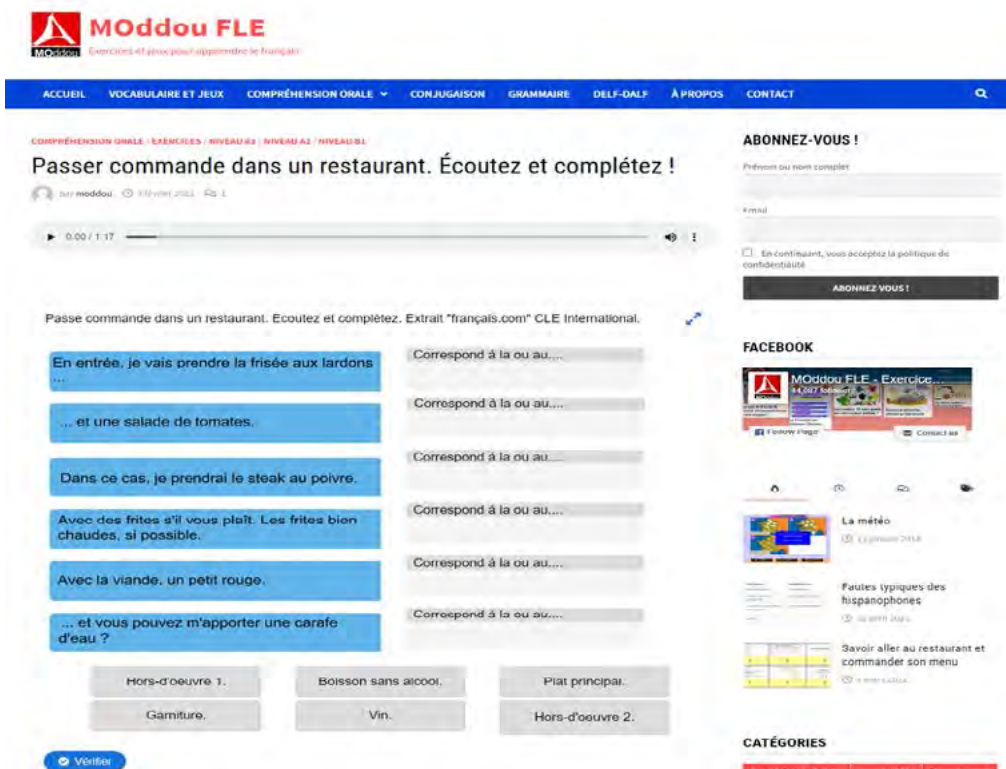

Рис. 2. Розвиток навичок аудіювання з використанням платформи MOddouFLE

Рис. 3. Приклад вправ з вивчення нової лексики. Розробник: Зуєнко Н.О.

страх, метою вивчення дисципліни є набуття іншомовних компетентностей, оволодіння мовними навичками для успішного спілкування в міжнародному професійному середовищі, засвоєння професійної лексики та термінології для роботи майбутніх фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).

Формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх фахівців сфери обслу-

говування (готельно-ресторанна справа) супроводжується низкою труднощів. Серед них можна виділити проблеми, пов'язані з вивченням другої іноземної мови загалом (низька мотивація, застарілі навчальні програми, недостатня кількість годин, відсутність автентичних матеріалів за фахом) та проблеми, специфічні для вищезазначеної галузі (недостатня підготовка викладачів, відсутність спеціалізованих підручників). Такий

дисбаланс між потребами сучасного ринку праці та можливостями освітнього процесу гальмує розвиток набуття ІКК у майбутніх фахівців.

На основі аналізу широкого кола джерел та наукових праць із досліджуваної проблеми домінантами в їх концептуальному осмисленні визначено, що педагогічними умовами розвитку іншомовних комунікативних компетентностей у здобувачів освіти сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) є наступні:

Першою педагогічною умовою формування ІКК при вивченні дисципліни «Друга іноземна мова» є наявність сучасних інформаційних технологій, доступ до інтернету, використання інтерактивних платформ та мультимедійних ресурсів. Використання інформаційних технологій у вивченні мов сприяє всебічному розвитку здобувачів освіти, включаючи когнітивні та комунікативні навички. Завдяки інтерактивним ресурсам майбутні фахівці можуть симулювати реальні комунікативні ситуації, розвивати інформаційну грамотність та готуватися до ефективного спілкування в цифровому світі. ІКТ є ключовим фактором модернізації освіти в галузі іноземних мов, забезпечуючи ефективність та інноваційність освітнього процесу.

Другою педагогічною умовою є постійна професійна підготовка викладачів. Роль викладача іноземної мови у сучасній освіті значно трансформувалася. Від пасивного передавача знань він перетворився на активного фасилітатора освітнього процесу. Сучасний викладач створює сприятливе середовище для комунікації, де здобувачі мають можливість не лише вивчати граматичні правила та лексику, а й застосовувати їх на практиці. Він заохочує критичне мислення, творчість та співпрацю, перетворюючи процес навчання на захоплюючу подорож у світ мови та культури. Викладаючи іноземну мову, важливо не лише передавати знання та формувати навички, але й готувати здобувачів до їхньої майбутньої професії. Для цього викладач повинен детально вивчити професійні стандарти, щоб визначити, який рівень володіння мовою (від А1 до С2) необхідний для успішної роботи в обраній сфері. Крім того, доцільно інтегрувати у освітній процес сучасні технології, такі як комп'ютерні програми та онлайн-ресурси, для більш ефективного опанування іноземної мови.

Третьою педагогічною умовою формування ІКК у здобувачів освіти сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) при вивченні дисципліни «Друга іноземна мова» є наявність чітко структурованої системи інформаційно-освітнього середовища як суб'єкта освітньої взаємодії. Це середовище відіграє ключову роль у забезпеченні доступу до знань, підтримці освітніх процесів та інтерактивній взаємодії між учасниками освітнього процесу. Чітко структурована система дозволяє ефективно організовувати навчальний матеріал, надавати інструменти для комунікації та співпраці, а також забезпечувати безперервний розвиток і вдосконалення ІКК здобувачів у сучасних умовах цифрової трансформації освіти.

Четвертою педагогічною умовою формування ІКК є цілеспрямована підготовка майбутніх фахівців сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа) до вільного використання цифрових засобів. Вона реалізується шляхом розробки та реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача з урахуванням вивчення обов'язкових та вибіркових освітніх компонентів. Важливою умовою є поєднання формальної, неформальної та інформальної освіти. Особливий акцент робиться на освоєнні програмного забезпечення, онлайн-платформ для управління готельно-ресторанним бізнесом, а також на використанні цифрових засобів для комунікації з клієнтами та партнерами. Така підготовка дозволяє майбутнім фахівцям бути конкурентоспроможними на ринку праці та забезпечувати високий рівень сервісу, відповідний сучасним стандартам.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Сприятливі педагогічні умови при вивченні дисципліни «Друга іноземна мова» є запорукою успішного впровадження інновацій у викладання іноземних мов. Це передбачає створення атмосфери довіри та взаємоуваги між викладачами та здобувачами, використання інтерактивних методів навчання, забезпечення доступу до сучасних інформаційних технологій та створення можливостей для самостійної роботи здобувачів. Перспективами подальших досліджень вбачаємо в дослідженні впливу сучасних цифрових інструментів та платформ, зокрема, мобільних додатків на розвиток іншомовних комунікативних компетентностей здобувачів освіти сфери обслуговування (готельно-ресторанна справа).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Башманівська Л., Башманівська І., Кучерук О., Юрчук О., Башманівський В. Використання засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для розвитку навичок аудіювання в процесі іномовного навчання. ІТЛТ. 2024. т. 101, вип. 3, стор. 28–41, doi: 10.33407/itlt.v101i3.5580.
2. Будак С.В. Формування готовності здобувачів до іншомовної діяльності з дошкільниками. Монографія зі спецпрактикумом у двох книгах К.: Видавничий Дім «Слово», 2008. 288 с.
3. Габрусев В.Ю., Терещук Г.В., Степанюк А. В., Олендр Т.М. Педагогічні умови формування ефективного інформаційно-навчального середовища у ВНЗ, ІТЛТ. 2023. вип. 95, стор. 183–196, doi: 10.33407/itlt.v95i3.5153.
4. Кібенко Л., Тонконог Н., Левицька Л. Сучасні тенденції впровадження змішаного навчання при викладанні іноземних мов в ЗВО. Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 66 (2). 221–223.
5. Кохан О. М., Магден О. Г., Михайлова Н. О. Сучасні методи та інноваційні технології викладання іноземної мови в закладах вищої освіти. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки, 2024. 213, 164–168.
6. Мусійчук Л., Зуєнко Н., Левицька Л. Використання QR-кодів для підвищення якості освітнього процесу. Інноваційна педагогіка. 2023. 64 (1).
7. Свиридок В., Гордєєва А., Кирикилиця В., Інтернет-технології як засіб організації навчання іноземномовного письма в контексті міжкультурної комунікації. ІТЛТ. 2024. vol. 99, вип. 1, стор. 179–192. doi: 10.33407/itlt.v99i1.5483.
8. Ставицька І. В. Іншомовна компетентність: місце дефініції у термінологічному полі сучасних наукових суджень. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2013. 4. 280–286.
9. Чорна О.О. Особливості та практика формування іншомовної комунікативної компетентності здобувачів технічних спеціальностей. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки. 2013. Вип. 22. С. 230–237.
10. Canal M. From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. Language and Communication. London: Longman, 1983. P. 2–27.

REFERENCES

1. Bashmanivska L., Bashmanivska I., Kucheruk O., Yurchuk O., Bashmanivskiy V. (2024). Vykorystannia zasobiv informatsiino-komunikatsiinykh tekhnolohii (IKT) dlia rozvytku navychok audiiuvannia v protsesi inomovnoho navchannia [The use of information and communication technologies (ICT) for the development of listening skills in the process of foreign language teaching]. ITLT. t. 101, vyp. 3, stor. 28–41, doi: 10.33407/itlt.v101i3.5580. [in Ukrainian].
2. Budak S.V. (2008). Formuvannia hotovnosti zdobuvachiv do inshomovnoi diialnosti z doshkilnykamy [Formation of applicants' readiness for foreign language activities with preschoolers]. Monohrafiia zi spetsprakykumom u dvokh knykhakh K.: Vydavnychiy Dim «Slovo», 288 s. [in Ukrainian].
3. Habrusiev V.Iu., Tereshchuk H.V., Stepaniuk A. V., Olendr T.M. (2023). Pedahohichni umovy formuvannia efektyvnoho informatsiino-navchalnoho seredovyscha u VNZ [Pedagogical conditions for the formation of an effective information and learning environment in higher education]. ITLT, vyp. 95, s. 183–196, doi: 10.33407/itlt.v95i3.5153. [in Ukrainian].
4. Kibenko L., Tonkonoh N., Levytska L. (2023). Suchasni tendentsii vprovadzhennia zmishanoho navchannia pry vykladanni inozemnykh mov v ZVO [Modern trends in the implementation of blended learning in teaching foreign languages in higher education]. Aktualni pytannia humanitarnykh nauk. Vyp. 66 (2). 221–223 [in Ukrainian].
5. Kokhan O. M., Mahden O. H., Mykhailova N. O. (2024). Suchasni metody ta innovatsiini tekhnolohii vykladannia inozemnoi movy v zakladakh vyshchoi osvity [Modern methods and innovative technologies of teaching a foreign language in higher education institutions]. Naukovi zapysky. Serii: Pedahohichni nauky, 213, 164–168. [in Ukrainian].
6. Musiichuk L., Zuienko N., Levytska L. (2023). Vykorystannia QR-kodiv dlia pidvyshchennia yakosti osvitnoho protsesu [Using QR codes to improve the quality of the educational process]. Innovatsiina pedahohika. 64 (1). [in Ukrainian].
7. Svyrydiuk V., Hordieieva A., Kyrykylitsia V. (2024). Internet-tekhnolohii yak zasib orhanizatsii navchannia inozemnomovnoho pysma v konteksti mizhkulturnoi komunikatsii [Internet technologies as a means of organizing teaching foreign language writing in the context of intercultural communication.]. ITLT. vol. 99, vyp. 1, stor. 179–192. doi: 10.33407/itlt.v99i1.5483. [in Ukrainian].
8. Stavyska I. V. (2013). Inshomovna kompetentnist: mistse definitsii u terminolohichnomu poli suchasnykh naukovykh sudzhen [Foreign language competence: the place of definition in the terminological field of modern scientific judgments]. Pedahohichni nauky: teoriia, istoriia, innovatsiini tekhnolohii. 4. 280–286. [in Ukrainian].
9. Chorna O.O. (2013). Osoblyvosti ta praktyka formuvannia inshomovnoi komunikatyvnoi kompetentnosti zdobuvachiv tekhnichnykh spetsialnostei. [Features and Practice of Forming Foreign Language Communicative Competence of Technical Specialties Applicants]. Mizhpredmetni zviazky. Naukovi doslidzhennia. Dosvid. Poshuky. Vyp. 22. S. 230–237. [in Ukrainian].
10. Canal M. (1983). From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy. Language and Communication. London: Longman, P. 2–27.